

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

No Punks Allowed

NPA- reynsla sveitarfélags

Berglind Magnúsdóttir, skrifstofustjóri
Velferðarsvið Rvk
17.nóv 2016

Samstarfverkefni um NPA varð að:

- Tilraunaverkefni um NPA og hófst sumarið 2013 þegar 14 þátttakendur voru valdir til þátttöku í verkefninu.
- Tilraunaverkefninu var ætlað að þróa leiðir til að taka upp notendastýrða persónulega aðstoð fyrir fatlað fólk.
- Við val á þátttakendum var leitast við að ná til fjölbreytts hóps notenda sem býr við mismunandi aðstæður
- „Stefnt að því að velferðarsvið öðlist sem víðtækasta reynslu af tilraunaverkefninu meðan á því stendur“.

Notendasamráð NPA

- Skipaður var samráðshópur til að sinna notendasamráði með þeim sem voru með samninga.
- Fulltrúar þeirra tveggja PM sem höfðu ekki þátttakendur í verkefninu sinntu notendasamráðinu og skiluðu skýrslu
- Alls voru haldnir 8 fundir með notendum á tímabilinu október 2013 til apríl 2014 og tóku 13 af 14 notendum þátt

Helstu niðurstöður samráðshóps um notendasamráð

- Allir þátttakendur voru ánægðir með NPA og töldu það svara betur þörfum þeirra en fyrra skipulag þjónustu og margir töldu að þjónustan hefði gjörbreytt lífi þeirra.
- Meiri verkstjórn fylgdi meiri ánægja.
- Mikil breidd var meðal þátttakenda hvað varðar fötlun, vitsmunalegan styrk og líkamlega færni. Þetta kom fram í mismunandi getu einstaklinganna til að stýra þjónustunni.
- Framkvæmd NPA hjá langveikum notendum reyndist flóknari en hjá fötluðum.
- Helsta gagnrýni á NPA var í þá átt hversu flókin umsýsla er með samningum. Færni notenda var misgóð til að sinna umsýslunni.

- Notendur upplifðu lítið eftirlit frá þjónustumiðstöðvum nema hvað varðandi fjármagn.
- Nokkrir notendur keyptu þjónustu af fyrirtækjum sem þýddi að notendurnir fengu færri tíma en metið hafði verið þar sem þeir borguðu meira fyrir hverja klukkustund í veittri þjónustu.
- Þeim útgangspunkti sem NPA byggir m.a. á, það að notandi sé verkstjóri í eigin lífi var ekki alltaf fylgt. Hluti þátttakenda sinnti verkstjórn að öllu leyti en einhver hluti sinnti þeirri verkstjórn eingöngu að litlu leyti.
- Notendur gerðu athugasemd við að ekki var viðhaft meira samráð við þá, til dæmis um reglur og verklag, samningsform og skýrsluform. Þeir voru hins vegar sáttir við að hafa fengið að koma rödd sinni að á fundum.
- Þátttakendur upplifðu kvíða og áhyggjur varðandi framhald þjónustunnar eftir að tilrauna-verkefninu lýkur.

Helstu niðurstöður samráðshóps um notendasamráð

Hvernig rímar þetta við reynslu sveitarfélags?

- Allir þátttakendur voru ánægðir með NPA og töldu það svara betur þörfum þeirra en fyrra skipulag þjónustu og margir töldu að þjónustan hefði gjörbreytt lífi þeirra. við höfum líka séð þetta gjörbreyta lífi
- Meiri verkstjórn fylgdi meiri ánægja. 😊
- Mikil breidd var meðal þátttakenda hvað varðar fötlun, vitsmunalegan styrk og líkamlega færni. Þetta kom fram í mismunandi getu einstaklinganna til að stýra þjónustunni.
- Framkvæmd NPA hjá langveikum notendum reyndist flóknari en hjá fötluðum.
- Helsta gagnrýni á NPA var í þá átt hversu flókin umsýsla er með samningum. Færni notenda var misgóð til að sinna umsýslunni. meiri vinna en talið var í upphafi, og meiri aðstoð til þeirra sem hafa minni færni til að sinna umsýslunni og skilja hana

- Notendur upplifðu lítið eftirlit frá þjónustumiðstöðvum nema hvað varðandi fjármagn. það var markmiðið í upphafi að treysta fólki fyrir þessum samningum og útfærslu þeirra.
- Nokkrir notendur keyptu þjónustu af fyrirtækjum sem þýddi að notendurnir fengu færri tíma en metið hafði verið þar sem þeir borguðu meira fyrir hverja klukkustund í veittri þjónustu. ☹️
- Þeim útgangspunkti sem NPA byggir m.a. á, það að notandi sé verkstjóri í eigin lífi var ekki alltaf fylgt. Hluti þátttakenda sinnti verkstjórn að öllu leyti en einhver hluti sinnti þeirri verkstjórn eingöngu að litlu leyti. hefur vakið upp margar spurningar og vandamál
- Notendur gerðu athugasemd við að ekki var viðhaft meira samráð við þá, til dæmis um reglur og verklag, samningsform og skýrsluform. Þeir voru hins vegar sáttir við að hafa fengið að koma rödd sinni að á fundum. allt um okkur með okkur !!
- Þátttakendur upplifðu kvíða og áhyggjur varðandi framhald þjónustunnar eftir að tilrauna-verkefninu lýkur. upplifum þetta líka

Hvernig rímar þetta við niðurstöður félagsvísindastofnunar

- ánægja meiri meðal þeirra sem voru með hreyfihömlun.
- notendur með hreyfihömlun frekar þeirrar skoðunar að NPA hafi gert þeim kleift að halda eigið heimili.
- NPA notendur með hreyfihömlun sáu hlutfallslega oftast sjálfir um að finna og ráða aðstoðarfólk.
- notendur með hreyfihömlun reynist síður eiga erfitt að finna og ráða aðstoðarfólk.
- NPA notendur með yfir 500 tíma á mánuði í þjónustu ólíklegri til að finnast það hafa verið erfitt að finna og ráða aðstoðarfólk en notendur með færri tíma í þjónustu.

framhald

- Viðmælendur undirstrikuðu mikilvægi þess að samningar séu endurskoðaðir, skyldu aðstæður og þjónustuparfir breytast. Ýmislegt, svo sem veikindi og annað ófyrirséð gæti valdið því að þjónustuparfir ykjust skyndilega og þá þyrfti að bregðast fljótt við því.
- „Margir ræddu um óöruggi sem þeir upplifðu, bæði varðandi framtíð sína og framhald þjónustunnar. Flestir töldu stöðu sína ótrausta þar sem þjónustan hafði ekki verið lögfest“.

Mikilvæg reynsla sem hefur vakið upp spurningar

Þau álitæfni sem einna mest brenna á um framkvæmd NPA er hverjir skuli njóta þjónustunnar og hvernig ákvarðanir um það skuli teknar.

- allt fatlað fólk, án tillits til fötlunar og aldurs?
- hvaða kröfur skuli gera um færni og hlutdeild notandans sjálfs við að stýra verkum aðstoðarfólks síns?

-
- hvernig á eftirliti að vera háttað af hálfu sveitarfélaga?
 - hversu trú eigum við að vera að hugmyndafræðin um „sjálfstætt líf“ sé grundvallarþáttur að baki NPA?
 - hvernig er hægt að tryggja að til staðar verði fyrirtæki sem NPA notendur geta leitað til?
 - eigum við að skoðun þróun NPA í öðrum löndum eða eigum við bara að stökkva?

NPA komið til að vera?

- Enginn vafi leikur á að NPA er komið til að vera og er afar heppilegt úrræði þegar við á.
- Því hefur verið haldið fram að þetta þjónustuform sé ódýrara en hefðbundin úrræði, en um það er full ástæða til að efast.
- Það eykur hins vegar stórlega lífsgæði fatlaðs fólks þegar gildar forsendur eru fyrir notkun þess.